



# ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

## ΟΡΙΣΜΟΣ

Η διαθεματικότητα είναι “η κατανόηση ότι η ταυτότητα ενός ατόμου αποτελείται από πολλαπλούς, διασταυρούμενους παράγοντες, όπως η ηλικία, η φτώχεια, η τάξη, η φυλή, η εθνικότητα, η κάστα, η γλώσσα, το καθεστώς μετανάστευσης ή εκτοπισμού, το HIV στάτους, η αναπηρία, η ταυτότητα φύλου και/ή ο σεξουαλικός προσανατολισμός, **οι οποίοι συνδυάζονται τόσο για να το οφελήσουν όσο προς όφελος όσο και για να το θέσουν σε μειονεκτική θέση, και οι οποίοι δεν μπορούν να διαχωριστούν**”.<sup>1</sup>

“Αυτές οι αλληλεπιδράσεις συμβαίνουν στο πλαίσιο **συνδεδεμένων συστημάτων και δομών εξουσίας**, όπως ο νόμος, οι πολιτικές, τα μέσα ενημέρωσης, οι κρατικές κυβερνήσεις, τα θρησκευτικά ιδρύματα, και άλλα που συμβάλλουν **στην συστημική βάση των προνομίων και της καταπίεσης**.”<sup>2</sup>

## ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ, ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ, ΠΡΟΝΟΜΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΙΕΣΗΣ

Με βάση το έργο του P. H. Collins (1990/2000)<sup>3</sup> σχετικά με την ανάπτυξη του πλέγματος της κυριαρχίας, οι έρευνες και οι δημοσιεύσεις σχετικά με τη διαθεματικότητα εξετάζουν συχνά τους άξονες καταπίεσης και προνομίων που παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Επισημαίνεται ότι ο πίνακας αυτός αποτελεί παράδειγμα των αξόνων που δρουν στο πλέγμα της κυριαρχίας - σε καμία περίπτωση δεν εξετάζει όλους τους άξονες, κατηγορίες ή ταυτότητες. Συνεπώς, κάθε διαθεματική ανάλυση πρέπει να λάβει υπόψη της ένα πιο λεπτομερές επίπεδο του πίνακα.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ		
Άξονες	Πρόνιομο / Κυριαρχία	Καταπίεση
Cis-σεξισμός	Cis Άντρες/Γυναίκες	Τρανς & Φυλοδιαφορετικά άτομα
Πατριαρχία	Άντρες	Γυναίκες
Ευρωκεντρισμός	Ευρωπαϊκή καταγωγή	Μη Ευρωπαϊκή καταγωγή
Ετεροσεξισμός	Ετεροφυλόφιλα άτομα	Μη ετεροφυλόφιλα άτομα
Θρησκευτική προκατάληψη	Συμμετοχή στην πλειονοτική θρησκεία	Συμμετοχή σε μειονοτική θρησκεία
Ηλιακικός ρατσισμός	Νέα άτομα	Άτομα μεγαλύτερης ηλικίας
Ταξισμός	Cis-σεξισμός	Εργατική τάξη
Γλωσσική προκατάληψη	Αγγλόφωνα άτομα	Μη Αγγλόφωνα άτομα
Ρατσισμός	Λευκά άτομα	ΡΟC
Ελιτισμός	Υψηλό ακαδημαϊκό επίπεδο	Χαμηλό ακαδημαϊκό επίπεδο
Αρτιμελισμός	Αρτιμελή άτομα	Ανάπηρα άτομα



## ΔΙΑΣΤΑΥΡΟΥΜΕΝΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥ, ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΙΕΣΗΣ<sup>4</sup>

1 Plan-International (2016), cited in UNICEF (2021), Gender Transformative Education: Reimagining education for a more just and inclusive world. 2 Hankivsky, O. et al. (2014). An intersectionality-based policy analysis framework: critical reflections on a methodology for advancing equity. International journal for equity in health, 13(1), 119. 3 Collins, P. H. (2000 [1990]). Black Feminist Thought: Knowledge, Consciousness and the Politics of Empowerment, Londres, Routledge. 4 Henriques, A. O., Rafael, S., Almeida, V. M., & Pinto, J. G. (2023). The problem with gender-blind design and how we might begin to address it. In Extended Abstracts of the 2023 CHI Conference on Human Factors in Computing Systems. CHI '23: CHI Conference on Human Factors in Computing Systems. ACM. <https://doi.org/10.1145/3544549.3582750>. Adapted from Morgan, 1996 [27] (p. 107). Απόδοση στα Ελληνικά: Orlando LGBT+ (2024).

